

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

1

בפני כב' השופטת, סגנית הנשיא תמר בזק רפפורט

1. אוריאל רז המאושר

2. מוטי יניב

3. אילן ירוחמוביץ'

על ידי עו"ד קרין וינד ועו"ד אוהד רוזן

התובעים

נגד

הקרן להצלת עם ישראל

על ידי עו"ד אלי כהן ועו"ד רוייה נאור

הנתבעת

2

3

4

פסק דין

5 תובענה ייצוגית בנזיקין, בגין טענה לאחריות "הקרן להצלת עם ישראל, ע"ר" (להלן - הנתבעת),

6 לשלושה "מסרונים ספאם", שנשלחו בהיקף נרחב ביותר (כפי שיבואר 619,953 יחידות), שלא כדין.

7

רקע

8

שלושת המסרונים

9

1. ביום 20.3.19 קיבל תובע 1 מסרון SMS שזו לשונו:

10 "דווקא עכשיו. בימים בהם אנשי המהפכה המשפטית עושים הכל כדי למחוק את היהדות

11 מהמדינה, אנחנו בוחרים להעביר את תרומת מחצית השקל לחיזוק ארגון להב"ה במלחמתו

12 בהתבוללות. לתרומה בטופס מאובטח: <https://m.leava.co.il>. לתרומת אשראי טלפונית:

13 0799130000 " (להלן - ההודעה הראשונה).

14

15 ביום 26.11.19 התקבל מסרון SMS הבא:

16 "שי ניצן קבע היום שמאבק בהתבוללות זה גזענות והגיש כתב אישום נגד יו"ר להב"ה בנצי

17 גופשטיין. עם ישראל מוקיר תודה לבנצי גופשטיין. זה הזמן לתמוך במאבק בהתבוללות ולהגיד

18 לשי ניצן: שמירה על עם ישראל זו לא עבירה על החוק! לתרומה:

19 <https://nedar.im/qXR>. להסרה <http://l5k.me/uHn> " (להלן - ההודעה השנייה).

20

21 ביום 11.5.20 התקבל מסרון SMS הבא:

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

1 "פדיון שבויים לכבוד רבי שמעון בר יוחאי זי"ע"א. המפגש איתכם בדוכן להב"ה במירון חסר
2 לכולנו. אני מזמין אותך להכנס לדוכן הוירטואלי של ארגון להב"ה לברך להתברך לתרום
3 ולשלוח שמות לתפילה בציון הרשב"י ובמזמרת המכפלה. <https://bit.ly/24lhMuh>. בנצי
4 גופשטיין. להסרה <http://l5k.me/uHn> " (להלן - ההודעה השלישית).
5

6 מסרונים בנוסח ההודעה השניה והשלישית התקבלו גם אצל תובע 2, ואצל תובע 3 במועדים
7 דומים.
8

9 2. שלושת התובעים הצהירו כי לא היה להם כל קשר קודם עם הנתבעת וכי הם לא נתנו הסכמה
10 מראש לקבלת המסרונים. בהתאם נטען, כי מדובר בדבר פרסומת שנשלח בניגוד להוראת סעיף
11 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 (להלן - חוק התקשורת), פעולה המהווה
12 עוולה בנזיקין.
13

14 פניה מוקדמת ומענה שניתן לה

15 3. פניה מוקדמת נעשתה בידי תובע 1 ביום 15.5.20, עת פנה בכתב אל "ארגון להב"ה" וציין כי
16 נשלחו אליו הודעות ספאם (ההודעה השניה וההודעה השלישית) שלא כדין, דבר בגינו ניתן
17 להגיש תביעה אישית ואף תביעה ייצוגית, תוך ציון כי אם יסכימו להתחייב לעמוד בכל הוראות
18 "חוק הספאם" ולחתום על הסכם בהקשר זה, יתגמש איתם לגבי סכום הפיצוי.
19

20 4. ביום 14.6.20 התקבל מענה מטעם עורך דינה של הנתבעת, שאישר שאכן ההודעות נשוא
21 הפניה המוקדמת (השניה והשלישית) נשלחו בידי הנתבעת. עוה"ד הוסיף וטען שמדובר
22 בפעולה מותרת על פי הוראות חוק התקשורת משום שמדובר בבקשת תרומה (לשיטתו לפי
23 סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת). יצוין כי בנוסף, במקביל, ביום 7.6.20 נשלחה התראה לפני
24 הגשת תובענה ייצוגית בשמם של התובעים 1-3. מענה לה התקבל ביום 14.6.20, בדומה לזה
25 שניתן לתובע 1 באותו יום.
26
27
28
29

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

החלטת האישור

5. על רקע זה הוגשה בקשת אישור כנגד הנתבעת וכנגד מר בן ציון גופשטיין, ששמו נזכר בהודעה השניה.

6. מטעם המשיבים הוגש כתב תשובה, ובו נטען כי רק ההודעה השלישית נשלחה מטעם הנתבעת, באמצעות חברת "גלאט טראוול בע"מ" (להלן - גלאט טראוול), שהתחייבה לפרסם כדין ומכל מקום הודעה בודדת זו לא מצדיקה הליך ייצוגי. בתמיכה לכתב התשובה צורף תצהירו של מר גופשטיין.

7. לאחר חקירות וסיכומים, ביום 24.11.2022 ניתנה החלטה בבקשת האישור. בהחלטה אושר ניהול תובענה ייצוגית כנגד הנתבעת – אך לא כנגד מר גופשטיין - בשמו של כל אדם שקיבל מסרון ובו אחת משלושת ההודעות האמורות לעיל. נקבע כי הוצג סיכוי סביר לכך שההודעות נשלחו שלא כדין, וכי מדובר בהפרה של הוראות נוספות בחוק התקשורת, משנמצא כי המסרונים מהווים "דבר פרסומי" כהגדרתו בחוק התקשורת.

תמצית ההליך לאחר החלטת האישור

8. על רקע זה, הוגשה התביעה דנן והוגש כתב הגנה בו מתכחשת הנתבעת למסרונים ולאחריותה להן. בכלל כך עתה מכחישה הנתבעת כי שלחה איזו מההודעות. עוד טוענת הנתבעת, כי מאחר ומדובר במספר הודעות בודדות, הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הוא מזערי ביותר אם בכלל. בפרט טוענת הנתבעת לחוסר תום לב מצידם של התובעים, והתובע 1 בפרט.

9. במסגרת הליכי הגילוי, ביקשו התובעים לעמוד על היקף הפצתן של שלושת ההודעות הנדונות. בכלל כך נעשה ניסיון מטעם התובעים לאתר את "גלאט טראוול" שהנתבעת הצהירה בכתב התשובה כי פעלה באמצעותה בכל הנוגע למסרון השלישי. אלא שהמידע שמסרה הנתבעת בענין גלאט טראוול, לא סייע לקבלת נתונים אודות היקף המסרונים שנשלחו, ולא עלה בידי התובעים לאתר גוף זה באמצעותו.

10. או אז התחקו התובעים אחר מהלך שליחת המסרונים באמצעות צווים שניתנו כלפי חברות תקשורת, ובכללן חברת סלקום, שדרך השרת שלה שוגרו שלושת ההודעות. התברר שמי שעמד

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

1. מול סלקום בעניין מסרוני ההודעות היא חברת "שמיר מערכות ומפעלים בע"מ" (להלן - שמיר).
 2. שמיר, בעלת פלטפורמה למשלוח מסרונים, הודיעה כי המסרונים האמורים נשלחו אצלה מטעם
 3. חברת "מסר גו בע"מ" (להלן - מסר גו).
 4.
 5. 11. בד בבד הוגשו ראיות התובעים (תצהיר של כל אחד משלושת התובעים המייצגים; תצהיר
 6. מנכ"ל חברת שמיר שניתן במענה לצו; וחוות דעתו של מר ד"ר ליאור זלמנסון, חוקר התנהגות
 7. משתמשים בסביבות וירטואליות). בהמשך ביקשה חברת שמיר כי לא המנכ"ל יתייצב לעדות,
 8. אלא הגב' גבריאלה מפנו, מנהלת שירות צרכנים, והתובעים זימנו אותה למסור עדות מטעמם.
 9.
 10. 12. מנגד, מטעם הנתבעת לא הוגשו ראיות כלשהן.
 11.
 12. 13. כפי שיפורט, בנסיבות הענין יש לראות את ההימנעות מהעדת עדים רלבנטיים מטעמה ומהבאת
 13. ראיות בכלל, ככזו המובילה למסקנה שאילו העידו, היתה גרסתם תומכת בגרסת התובעים.
 14.
 15. 14. בהמשך לכך נחקרו התובע 1, המומחה מטעם התובעים ונציגת שמיר. הצדדים סיכמו טענותיהם
 16. והוסיפו והשלימו ומכאן פסק הדין.
 17.
 18. דיון והכרעה
 19. 15. כפי שצוין בהחלטה בבקשת האישור, בין השאלות המהותיות והמשותפות לכלל חברי הקבוצה,
 20. השאלות הבאות:
 21. א. האם מדובר ב"דבר פרסומת" כאמור בחוק התקשורת?
 22. ב. האם במשלוח ההודעות מופרת הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת?
 23. ג. האם הנתבעת היא ה"מפרסם" של ההודעות? האם ניתן לייחס לה את שיגור ההודעות?
 24. האם עומדת לנתבעת הגנה ביחס להודעות שנשלחו?
 25. ד. האם לנמענים נגרם נזק ומה הפיצוי הראוי בגין משלוח ההודעות?
 26.
 27. האם מדובר ב"דבר פרסומת" כאמור בחוק התקשורת?
 28. 16. כהוראת המחוקק, בהתאם לסעיף 30א(א)(2) לחוק התקשורת, "דבר פרסומת" הוא, בין היתר:
 29. " מסר המופץ לציבור הרחב שמטרתו בקשת תרומה או תעמולה."
 30.

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

17. שלוש ההודעות מהוות "דבר פרסומת" בהתאם להגדרה זו. תוכנן של שלוש ההודעות כולל בקשת תרומה בנוסח כזה או אחר, בין היתר, באמצעות קישור שלחיצה עליו מובילה את הנמען לדף המאפשר תרומה.

18. נוסף לכך, על פי המידע משמיר, כפי שיפורט, ההודעות הופצו לציבור הרחב ובהיקף נרחב ביותר (למעלה מ 600,000 מסרונים), כך שדומה שלא ניתן לחלוק על כך ששלוש ההודעות מהוות "דבר פרסומת" כאמור בחוק התקשורת.

האם במשלוח ההודעות הופרה הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת?
19. כאמור בסעיף 30א(ב) לחוק התקשורת: "לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב, לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת..."

20. בענייננו לא הוכחה, ולמעשה אפילו לא נטענה בצורה רצינית. קיומה של "הסכמה מפורשת" מצד הנמענים. התובעים מצידם הטעימו כי לא מסרו את פרטיהם לכל גוף או אדם הרלוונטי לנתבעת ולא נתנו הסכמה לקבלת ההודעות מטעמה והנתבעת לא טענה אחרת, ומטעם הנתבעת לא הוצגו הסכמות מפורשות – לא בעניינם של התובעים ולא בעניינם של מי מחברי הקבוצה.

21. לשלמות התמונה, ואף שאיש לא העיד מטעם הנתבעת במסגרת התביעה עצמה, על המשתמע מכך, נזכיר בהקשר זה את עדותו של מר גופשטיין מטעם הנתבעת במסגרת בקשת האישור ביום 18.5.22, שם נשאל מר גופשטיין בעניין, לאחר שהצהיר כי הוא שחתם על ההסכם עם גלאט טראוול מטעם הנתבעת לשם שיגור ההודעה השלישית, כטענתו. בתחילה אמר "להערכתך לא העבירו להם [לגלאט טראוול – הח"מ] שמות" (ע' 12 לפ'). בהמשך במענה לשאלה האם "בידי המשיבה 2 אין רשימה של שמות וטלפונים שנתנו את ההסכמה", תשובתו הייתה: "יש רשימות של אנשים שביקשו לקבל. לא קשור להודעה הזו.... זה לא קשור להודעה הספציפית". לאחר מכן כאשר נשאל האם הרשימה הזו עברה לגלאט טראוול, ענה "אני מעריך שהיא עברה אבל אני לא יודע לא טיפלתי בזה" (עמ' 13 לפרוטוקול הדיון).

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

22. כאמור, מלבד עדותו של גופשטיין בשלב בקשת האישור, לא הובאו בהליך ראיות כלשהן מטעם הנתבעת. בהתאם, המסקנה מה שנאמר וממה שלא נאמר היא שלא התקיימה "הסכמה מפורשת", אף לא הסכמה אחרת, לשליחת ההודעות, והפצתן לא הוגבלה רק למי שנתן את אותה הסכמה מפורשת. דבריו הכלליים של מר גופשטיין בחקירתו במסגרת הדיון בבקשת האישור על "רשימה של שמות וטלפונים שנתנו את ההסכמה", רשימה שלא הוצגה ולא הובאה בפני בית המשפט, ואף לא נזכרה בכתב ההגנה, ואף נאמר בתחילה שמר גופשטיין מעריך שהיא לא הועברה ל"גלאט טראוול", אינם מלמדים על משלוח מבוקר של הודעות רק למי שנתן הסכמה מפורשת לכך. מר גופשטיין אפילו לא טען שהוא יודיע שרשימה נשלחה לחברת גלאט טראוול, שטיפלה מטעם הנתבעת, לטענת גופשטיין, במשלוח ההודעה השלישית. למעשה, גם אין ראיה משכנעת לקיומה של רשימה, שכאמור, כלל לא הובאה מטעם הנתבעת בהליך.

23. זאת ועוד, כמפורט בהחלטת האישור, הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת הופרה באופן נוסף בהודעות, משום שההודעות לוקות בפגמים צורניים בניגוד לדין. על פי סעיף 30א(ה) לחוק התקשורת, יש לציין בדבר הפרסומת, בין היתר, את הפרטים הבאים באופן בולט וברור: שמו של המפרסם; כתובתו ויצירת דרכי קשר עמו; זכותו של הנמען לשלוח בכל עת הודעת סירוב לקבל דברי פרסומת נוספים; וכן את דרכי יצירת קשר עם המפרסם לשם מתן הודעת סירוב.

בענייננו, אין ההודעות כוללות את כתובת המפרסם ולמעשה גם לא את שמו באופן ישיר; הזכות לסרב לפרסומות בעתיד ודרכי קשר לצורך שליחת הודעת סירוב לדבר הפרסומת - לא הוזכרה כלל בהודעה הראשונה; אשר לדרך הקשר למתן הודעת סירוב בתגובה למסרון - בעניין זה לא קיים החיוב החוקי בשלושת ההודעות. בראשונה לא הוזכרה כלל האפשרות להסרה, וממילא גם לא הדרך לבצעה; בהודעה השנייה והשלישית, בהן הוזכרה אפשרות הסרה - היא אופשרה בהפניה לקישור עליו יש להקיש, ולא במשלוח מסרון SMS חוזר. המחוקק קבע כי נמען זכאי למסור הודעת סירוב "בדבר שבה שוגר דבר הפרסומת" (סעיף 30א(ד)(1) לחוק התקשורת). בהתאם על המפרסם באמצעות מסרון SMS, לכלול בהודעה תוכן שיאפשר מימוש זכות זו ומשלוח הודעת סירוב באמצעות אותה דרך בה התקבלה הודעת הפרסומת, ב - SMS. הגיונה של הוראה זו עמה: כאשר גורם זר ובלתי מוכר שולח לאדם קישור, אין לאותו אדם אפשרות לדעת מה הוא מכיל ואם לחיצה עליו כרוכה בהורדת תוכנה זדונית, גניבת זהות וכדומה. אין לקבל את הקישור כדרך מספקת להסרה במקרה זה, כך שגם בהיבט זה מדובר במסרונים מפרים.

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

24. בשולי הדברים ובאשר לסיפא של סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת, המתירה "פנייה חד-פעמית מטעם מפרסם לנמען שהוא בית עסק או לנמען לשם קבלת תרומה או תעמולה, באחת הדרכים האמורות בסעיף קטן זה, המהווה הצעה להסכים לקבל דברי פרסומת מטעמו, לא תיחשב הפרה של הוראות סעיף זה" – אף לא אחת מההודעות הנדונות נסובה על בקשה לקבלת הסכמה עתידית לקבלת דבר פרסומת, אלא עידוד לתרומות, פעם אחר פעם, כך שהסייג שבסיפא איננו מקים הגנה לנתבעת.

25. מדובר איפוא בהודעות המפרות את הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת, ששוגרו שלא כדין.

הזיקה בין ההודעות לבין הנתבעת

26. כאמור, לפניי מכחישה התובעת את זיקתה להודעות (בכתב ההגנה) או לחלקן (בכתב התשובה בשלב בקשת האישור ובמכתב התשובה לפנייה המוקדמת). התובעת לא הציגה כל נימוק להתכחשותה בכתב ההגנה להודעות שעל משלוחן קיבלה היא אחריות במכתב עורך דינה ובכתב התשובה, וברי כי למיצער, הודאתה בגין מסרונים אלו מקימה לה אחריות למשלוחם.

27. לאור הנתונים שהתקבלו מחברת שמיר בדבר היקף מספר המסרונים ששוגרו בכל אחת מן ההודעות, גם אם תילקחנה בחשבון רק ההודעה השניה והשלישית שהוזכרו בפניה המוקדמת ולהן התייחס עו"ד הנתבעת במכתב התשובה, תוך אישור כי הנתבעת היא ששיגרה אותן, המסקנה היא שמדובר במאות אלפי מסרונים ששוגרו בידי הנתבעת תוך הפרת הוראות האמורות של חוק התקשורת (כ 380,000 מסרונים).

28. לא זו אף זו: מהנתונים שלפניי עולה מסקנה מבוססת כי גם ההודעה הראשונה פורסמה מטעמה של הנתבעת והיא נושאת באחריות גם לשיגורה של זו שלא כדין.

29. הנחת המוצא היא כפי שנקבע ברע"א 1326/18 סמארט קלאב אחזקות בע"מ נ' בתיה כהן (31.12.2020) (להלן: ענין סמארט קלאב), כי הודעת פרסום המפרסמת את עסקיו של גורם מסוים – שוגרה על ידי אותו גורם. כאן מדובר בהודעה המעודדת תרומה לטובת הנתבעת, וממילא נקודת המוצא היא שגם לגבי ההודעה הראשונה, מדובר בהודעה שפורסמה מטעמה ושוגרה בשמה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

30. הנתבעת לא העידה איש מטעמה במסגרת התובענה, כדי לסתור את המסקנה הטבעית העולה מההודעה עצמה המעודדת תרומה לטובת הנתבעת.

31. לא זו אף זו, כאמור, הכחשתה הגורפת של הנתבעת בכתב ההגנה אודות זיקתה להודעות, איננה עולה בקנה אחד גרסתה שלה בכתובים בעבר. כאמור, ביום 14.6.20, לאחר מספר פניות מטעם התובע, ובתוכן מכתב התראה טרם נקיטת הליכים משפטיים בקשר עם ההודעה השניה והשלישית (נספח 4 לתצהיר התובע), נשלח מכתב תשובה מטעמו של מר גופשטיין ומטעמה של הנתבעת, החתום ע"י עו"ד שי ארז (נספח 8 לתצהיר התובע). מהמכתב, שכותרתו "תגובה לדרישת פיצוי" עולה הודאה מפורשת כי מדובר במסרונים שנשלחו מטעם הנתבעת: "במשותף עם 'להבה' עמותת 'הקרן להצלת עם ישראל' שלחה אל הטלפון הסלולרי שלך פנייה לקבלת תרומה..."; וכן, "בהתאם גם הפנייה השנייה מצד מרשי לקבלת תרומה עבור העמותה...".

32. כאמור, בכך הודתה הנתבעת במפורש בהיותה שולחת ההודעות השניה והשלישית, ולאור זאת, מוכחת זיקתה הישירה של הנתבעת גם להודעה הראשונה. כך עולה מנתונים שחילצו התובעים בהליכי גילוי שנקטו, לאחר שלא ניתן היה לברר בעזרת הנתבעת מה היקף ההודעות שנשלחו וכיצד:

ממענה לצו שהופנה אל ספקיות תקשורת עלה כי שלושת ההודעות, כולל ההודעה הראשונה, הנדונות שוגרו משרת ברשת "סלקום"; חברת סלקום מסרה כי ההודעות כולן שוגרו ממספר טלפון בשימוש חברת "שמיר", שהיא, כפי שהתברר, בעלת פלטפורמה המעמידה ללקוחות אפשרות לשיגור עצמאי של מסרונים; נציגת שמיר (גב' גבריאלה מפנו, מנהלת שירות הצרכנים בחברה), מסרה כי הלקוח של חברת שמיר בקשר עם שלושת ההודעות היתה חברת "מסר גו" (לאחר שזכויותיה של חברת "שלומירית" כלפי חברת שמיר הוסבו לטובת "מסר גו"); על פי רישומי שמיר, שלושת ההודעות נשוא ההליך - מהתאריכים 20.3.2019, 26.11.19 ו- 11.5.2020 – נשלחו מטעם אותו גורם, כלומר מטעם לקוח אחד של חברת מסר גו, שמזוהה לפי מספרו בטבלאות המפרטות את ההודעות שנשלחו.

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

33. הואיל ולפי הטבלאות שצרפה חברת שמיר וההסבר שנתנה נציגת שמיר, שלושת המסרונים נשלחו מטעם אותו לקוח של חברת מסר גו; והואיל והנתבעת הודתה בכתב התשובה כי ההודעה השלישית נשלחה בידיה ומטעמה; ולמעשה כך הודתה במכתב עורך דינה גם ביחס להודעה השניה, בנוסף לשלישית; ממילא אך מתבקשת המסקנה כי שלושת ההודעות, המשרתות את הנתבעת, פורסמו כולן מטעם הנתבעת ובשמה כמפרסמת.

הנתבעת כאחראית לשיגור ההודעות

34. חוק הספאם מטיל אחריות בגין שיגור דבר פרסומת ללא הסכמה מפורשת מצד הנמען. אולם אין בכך כדי לפטור מאחריות את מזמין שיגור דבר הפרסומת, שגם הוא אחראי לפרסום הפסול, בין אם המשגר היה עובד של המפרסם, ובין אם קבלן עצמאי.

35. כך הוא נוכח הוראת סעיף 15(3) לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן - פקודת הנזיקין) המאפשרת הטלת אחריות ישירה על "מזמין" של קבלן עצמאי, מקום בו המזמין "הרשה או אישר את המעשה שגרם לפגיעה או לנזק" (הוראת סעיף 13(א)(1) שם בענין אחריות עובד).

36. בסוגיה זו ולענין שיגור פרסומת ספאם באמצעות משרד פרסום כקבלן עצמאי, נפסק כי ניתן להטיל אחריות מכוח ההוראה הנ"ל אף בגין הסכמה שבשתיקה, שכמוה כהרשאה או אישורה. זאת בשים לב לאופי האיסור שנקבע בחוק ולאור התכלית שחקיקה זו נועדה להגשים (ראו עניין סמארט קלאב בעקבות רע"א 2059/16 א.א. קליניקות כרמל בע"מ נ' מור כהן (פורסם במאגרים; 27.7.2016) (להלן: "ענין קליניקות כרמל")).

37. בענייננו, במסגרת התביעה העיקרית מילאה הנתבעת פיה מים וממילא לא העידה מה עשתה, אם עשתה, במסרונים, וכיצד פעלה, אם פעלה, כדי לוודא שמסרונים שהיא מפרסמת, משוגרים כדין.

38. לצד זאת, כאמור, במכתב התשובה לפניה המוקדמת בענין ההודעה השניה והשלישית אישרה נתבעת כי היא ששיגרה את ההודעות ("במשותף עם 'להבה' עמותת 'הקרן להצלת עם ישראל' שלחה אל הטלפון הסלולרי שלך ... פניה לקבלת תרומה.... גם הפניה השניה מצד מרשי לקבלת תרומה עבור העמותה, היא פעילות חוקית ומותרת").

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

- 1
- 2 39. כאמור, מהנתונים שהציגו התובעים עלה כי למעשה שלושת המסרונים שוגרו דרך פלטפורמה
- 3 של "שמיר", מטעם לקוח אחד של חברת מסר גו. לפיכך, ומשעה שאיש לא העיד מטעם
- 4 הנתבעת במסגרת התביעה, וגם במסגרת הדיון בבקשת האישור לא הקים העד מטעם הנתבעת,
- 5 מר גופשטיין, אבחנה משכנעת בין ההודעות, מתבקשת המסקנה העובדתית, כי שלושת
- 6 המסרונים שוגרו בידי הנתבעת. בין אם באמצעות עובד מטעמה, ובין אם באמצעות קבלן
- 7 עצמאי, שפעולתו לשיגור הודעות ללא הסכמת הנמען, אושרה בידי הנתבעת למצער במחדל.
- 8
- 9 40. כך, האישור לשיגור הודעות ספאם ללא הסכמת נמענים עולה גם מדבריו של מר גופשטיין,
- 10 העד מטעם הנתבעת במסגרת בקשת האישור, שהעיד שהתקשר, לדבריו, בשם הנתבעת בהסכם
- 11 עם גלאט טראוול, בקשר עם פרסום ההודעה השלישית, אך ראה את הנתבעת כפטורה מכל
- 12 פעולה של ממש על מנת לוודא שהפרסום ייעשה כדין. כאשר נשאל כיצד וידא ששיגור הפרסום
- 13 ייעשה כחוק, למשל האם לו אישית ידוע אם ניתנה הסכמה לקבלת המסרונים ענה: "אני לא
- 14 יודע. אני מעריך שזה נעשה בצורה חוקית זה מה שנכתב מולי", "מבחינתי היא התחייבה לשמור
- 15 מה היא עשתה בפועל אני לא יודע. הדבר האחרון שיש לי לעשות זה לבדוק איך החברה
- 16 שהתחייבה כלפי לפעול באופן חוקי, עושה את זה. יש איזה אחריות מלמעלה ברגע שאמרו לי
- 17 חוקי, אז חוקי" (עמ' 13-11 לפרוטוקול הדיון מיום 18.5.22).
- 18
- 19 41. ההפניה, כפי שנעשתה במסגרת הדיון בבקשת האישור, ללשון ההסכם עם "גלאט טראוול", בו
- 20 התחייבה החברה לפעול "באופן חוקי", אין בה כדי לסייע לנתבעת. אין די ברישום בהסכם,
- 21 שלא ברורה זיקתו להודעות הנדונות, אודות פעולה "באופן חוקי", כדי לקיים את הדרישה
- 22 להימנע מפרסום ספאם פסול, ולו באמצעות גוף פרסום. מדובר לכל הפחות בעצימת עיניים
- 23 מצידה של הנתבעת, המקימה אחריות עליה כמי ששיגרה את הפרסומים.
- 24
- 25 42. הצהרה כללית בהסכם עם חברות חיצוניות כי אלו יפעלו כדין, אינה מוציאה את הנתבעת ידי
- 26 חובת הוראות חוק התקשורת הנדונות, וזו אחראית בניזיקין כלפי מקבלי הודעות הספאם. כפי
- 27 שנאמר בענין סמארט קלאב: "מסקנה זו מתחייבת מן מהתכלית ההרתעתית של החוק והשאיפה
- 28 למגר את תופעת משלוח הספאם שהלכה וצברה תאוצה בשנים האחרונות, ומהווה מענה לחשש
- 29 כי מזמינים יתקשרו עם מפרסמים על מנת "לעקוף" את האיסור על משלוח ספאם; ויש בכך גם
- 30 משום הלימה להגדרה הרחבה שניתנה בחוק למונח "מפרסם". הדבר אף עולה בקנה אחד עם

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

שיקולי צדק והרתעה שעומדים בבסיס דיני הנזיקין. זאת בהיות המזמין הנהנה העיקרי ממשלוח הספאם ולפיכך מן הראוי כי יישא גם בתוצאותיו, במיוחד בהינתן שהדבר יוביל לפיזור הוגן ויעיל יותר של הנזק" (פס' 16 לפסק הדין).

43. בהתאם, בענייננו, משמתיימת למצער עצימת עיניים, הרי שהנתבעת העניקה הרשאה למשלוח מסרונים ספאם שלא כדין. הנתבעת אחראית איפוא בנזיקין לשיגור שלושת ההודעות שנעשה שלא כדין.

הפיצוי הראוי בגין משלוח ההודעות

44. לטענת התובעים, בנסיבות העניין יש לחייב את הנתבעת בסך 100 ש"ח בגין כל הודעה מפרה שנשלחה. זאת בשים לב להיקף הנרחב של ההודעות שנשלחו, כמו גם תוכנן. בהקשר זה הוגשה מטעם התובעים חוות דעתו של ד"ר ליאור זלמנסון, העוסק במחקר של התנהגות משתמשים בסביבות וירטואליות. לפי חוות דעת זו, מחקרים מראים כי ספאם נתפס כמטרד משמעותי בעיני מרבית משתמשי הרשת. במקרה דנן, כך נכתב, המסרים במסרונים מتركזים סביב נושאים טעונים פוליטית וחברתית. כפועל יוצא מכך, חשיפה לתוכן מסוג זה עלולה להוביל למצוקה פסיכולוגית, במיוחד עבור אנשים עם אמונות חזקות מנוגדות או קשרים אישיים לנושאים הנדונים העלולים לחוות זאת כהתקפה אישית וקיומית. אופי התוכן יכול גם להחריף את תחושות החרדה, הלחץ או הכעס, ולתרום לפגיעה רגשית. בחקירתו הסכים ד"ר זלמנסון שיש לתת את הדעת כי חלק ממקבלי ההודעות לא הרגישו כך, אלא גם הזדהו עם תוכן ההודעות. עם זאת הוא הוסיף וציין כי אין בכך בכדי לבטל את הנזק הנגרם לקשב ולטרדה הנגרמות בעקבות קבלת ההודעות מבלי קשר לתוכן (עמ' 2 לפרוטוקול שנערך ביום 26.11.24 ותומלל ביום 10.12.24).

45. לטענת הנתבעים, מדובר בנזק זניח שלא הוכח, וככל שייפסק פיצוי, ראוי שהוא יעמוד על סכום סימלי.

46. משלוח ספאם אסור במצוות המחוקק, הרואה בספאם מטרד שיש למנוע. בסעיף 30א(י)(1) לחוק התקשורת, קבע המחוקק פיצוי ללא הוכחת נזק בסך 1,000 ש"ח בגין כל מסרון. אלא שבהליך ייצוגי, לא נפסק פיצוי ללא הוכחת נזק. בענייננו, כדי להוכיח קיומו של נזק, צרפו

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

1 התובעים, כאמור, חוות דעת מומחה שעמד על ההטרדה שיוצר ספאם ככלל, ועל אי הנוחות
2 היתרה בכך כשמדובר בספאם סביב נושא טעון פוליטית וחברתית. הנתבעת לא הציגה חוות
3 דעת נגדית ודבריו של המומחה לא נסתרו. אינני מקבלת את טענתו של ב"כ הנתבעת שהדברים
4 אמורפיים ואין להשגיח בהם. מדובר בדברים שנאמרו מאדם שהתמחותו האקדמית היא בתחום
5 רלבנטיים למחלוקת, והם גם מתיישרים עם הגיונם של דברים ועולים בקנה אחד עם העובדה
6 שמחוקק הישראלי ראה לאסור על התופעה ואיפשר קבלת פיצוי בגינה. הוכח איפוא כי משלוח
7 הודעת ספאם ככלל, והודעות הספאם הנדונות בפרט, הסבה לנמענים נזק בדמות אי נוחות
8 והטרדה מעצם קבלת ההודעה וכן פגיעה רגשית לחלקם.

9
10 47. אשר לשיעור סכום הפיצוי – אף שבחוות דעתו נקב המומחה בסך 100 ₪ כסכום ראוי כפיצוי
11 בגין משלוח שלא כדין של הודעה דוגמת ההודעות דנן, בחקירתו אישר כי אין לו מומחיות
12 בקביעת סכום הפיצוי הראוי.

13
14 48. אלא שאין בכך כדי להכשיל חיוב הנתבעת בתשלום כספי בגין משלוח ההודעות שלא כדין:
15 הוצגה ראיה בדמות המסמכים שהתקבלו מחברת שמיר ומתעדים משלוח כמות גדולה מאוד
16 של הודעות מפרות; ואף הוגשה חוות דעת שלא נסתרה ומלמדת על מחקרים התומכים בטענה
17 כי הודעות ספאם ככלל, והודעות ספאם דוגמת אלו הנדונות בפרט, מטרידות, מטריחות וגורמות
18 אי נעימות לנמענים. קיים נזק בהיקף ממשי והפרה עליה חזרה הנתבעת 3 פעמים ובהיקף נרחב,
19 דבר הדורש סעד של חיוב כספי. הקושי בכימות מדויק של שיעור הסעד הכספי, איננו פוטר את
20 הנתבעת מלשלם בגין העוולה, אלא מוביל לקציבת שיעור הסכום על דרך האומדנא, תוך
21 התחשבות באופיו של ההליך הייצוגי ושל כלל נסיבות המקרה הפרטני.

22
23 49. עיון בפסיקת הערכאות הדיוניות מגלה כי רבים מפסקי הדין הניתנים בתחום זה של משלוח
24 הודעות פרסומת בניגוד לחוק התקשרות, עניינם אישור הסדרי פשרה, ושיעור הפיצוי או
25 ההטבה המאושרים בגדרם משתנים ממקרה למקרה ועל פי נסיבות העניין (ראו למשל: ת"צ
26 (מחוזי ת"א) 37133-06-19 נוי בן פורת נ' אליעזר הירשמן (פורסם במאגרים; 14.11.2024) –
27 50 ₪ לכל הודעת SMS; ת"צ (מחוזי ת"א) 46098-06-18 מאור נ' מרגה קמעונאות
28 בע"מ (21.7.2020) – 3 ₪ לכל הודעה שיש להניחה שנפתחה, ופחות מחצי שקל לכל הודעה
29 ששוגרה).

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

50. בענין ע"א 2398/22 רומן שולץ נ' הוט מובייל בע"מ (30.11.22) נדרש בית המשפט העליון להסדר פשרה בתביעת ספאם ויצא מנקודת הנחה שלצורך הערכת סבירות הטבות שהוצעו בהסדר פשרה, ניתן לצאת מנקודת הנחה של נזק כולל, המחושב לפי 5 ש"ח בגין כל חבר קבוצה (למשל סעיף 32 ש"ח). יישום אמת מידה זו על ענייננו, גם אם לא יוגדל סכום הפיצוי בגין התוכן הספציפי של ההודעות דנן, מביאה לחיוב בתשלום סכום העולה על 3,000,000 ש"ח. זאת על שום שנציגת שמיר העידה בבית המשפט ודיווחה כי לפי נתונה, כאמור, באמצעות הפלטפורמה שלה הופצו שלושת המסרונים בהיקף העולה על 600,000 יחידות.

51. לטענת הנתבעת, מדובר בסכום מופרז ביותר, ובנסיבות המקרה כאן נראה כי הסעד שניתן לפסוק, ככל שיימצא בסיס לכך, הוא לטובת הקבוצה כולה, ובסכום עשרות אלפי שקלים בודדים. זאת בהינתן שמדובר בעמותה, ולא בגוף עסקי. נטען, שמחזורה השנתי של הנתבעת עמד בשנים האחרונות על 1,200,000 ש"ח. לגרסת הנתבעת, די בחיובה בסכומים בהיקף האמור, כדי לקיים את תכליתו של ההליך הייצוגי ככלי הרתעתי למניעת משלוח הודעות ספאם בעתיד. בהקשר זה מפנה הנתבעת לרע"א 1954/14 אילן חזני נ' שמעון הנגבי (סיתונות מועדון דאיה ורחיפה במצנחים) (4.8.2014), שם נדונו שיקולי בית המשפט בקציבת סך הפיצוי האישי ללא הוכחת נזק, למי שהחזיק תיבות דוא"ל רבות והגיש תביעה בגין 27 הודעות ספאם.

52. אכן, בעת פסיקת סעד בהליך ייצוגי ככלל, ותביעת ספאם בפרט, לשיקולי הרתעה משקל נכבד. כך נפסק למשל בענין רומן שולץ, בו נדון הסדר פשרה בתביעה ייצוגית בגין ספאם: "הנזק לכל אחד מחברי הקבוצה במקרה דנן הוא נזק נמוך מאוד – שעומד על כ-5 ש"ח בלבד. לכן, השיקול העיקרי שצריך היה לעמוד לנגד עיני בית המשפט הוא שיקול ההרתעה מפני הפרה עתידית של הדין" ענין רומן שולץ, סעיף 35).

מקובלת עליי טענת הנתבעת כי בשים לב לכך שמדובר בעמותה שהיקף הכנסותיה איננו גדול במיוחד, חיובה בסך העולה על 3,000,000 ש"ח בגין שיגור שלא כדין של שלוש הודעות לאיסוף תרומות, איננו צולח את "מבחן השכל הישר", והוא מבטא הרתעת יתר. מנגד, חיוב בעשרות אלפים בודדים בגין שלושת ההודעות כמוצע בידי ב"כ הנתבעת, אף הוא איננו תואם את נסיבות העניין, משעסקינן בהודעות שנשלחו בהיקף נרחב למאות אלפי נמענים. זאת הן על שום

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

שעוצמת ההרתעה הנחוצה כלפי מי שביצע הפרה סיטונית, עולה על עוצמת ההרתעה הנחוצה כלפי מי שביצע הפרה בהיקף לא נרחב; והן על שום שביסודו של ההליך הפגיעה נזיקית עצמה, על היקפה הנתון, כפי שארע בפועל. לצד זאת, בנסיבות הענין, מקום בו לא נראה שפיצוי ישיר של הנפגעים מעשי וראוי, בשים לב להיקף הנזק האישי המוערך, פוחת במידה מסוימת משקלו של הנזק שנגרם בפועל, בקביעת שיעור הסעד שייפסק.

53. על רקע כל אלו, הסעד עליו מורה אני כנגד הנתבעת הוא תשלום סך 750,000 ₪ לקרן שהוקמה מכוח סעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

אכן, אם יחולק סכום זה במספר המסרונים שנשלחו, יימצא שמדובר בסכום נמוך בגין כל מסרון ממסרונים SMS הרבים ששוגרו למאות אלפי אנשים. לצד זאת יש לזכור שבסופו של דבר מדובר בשלוש הודעות לאיסוף תרומות. חלוקת הסכום הגלובלי במספר ההודעות, מביא לסכום ניכר להודעה. דומני שסכום זה (250,000 ₪), יש בו כדי להרתיע עמותה לא גדולה במיוחד בהיקף הכנסותיה, מלשגר הודעה לכלל הציבור, ולא רק לאלו שהביעו ענין והסכמה לקשר עימה, לשם איסוף תרומות.

בהתאם נקצב סכום כולל כאמור לעיל לטובת הקרן, אשר ייועד בידי הקרן במידת האפשר למטרות הנוגעות לשמירת הפרטיות.

54. בשולי הדברים יוער כי לא ראיתי להתייחס בהרחבה לטיעוני הנתבעת אודות חוסר תום ליבו של התובע בשלב זה של ההליך. משהתקבלה בקשת האישור, התביעה המתנהלת היא תביעתם של חברי הקבוצה, ולא תביעתם של התובעים לעצמם. ממילא טענות בהקשר זה אינן ממין העניין. מה גם שפסיקת בית המשפט העליון לא ראתה בפעילות לעידוד "תביעות ספאם" דבר פסול, אלא כלי מעשי וראוי להגברת אכיפה (רע"א 7064/17 יהונתן ארד נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ (11.12.18)). בנוסף, אינני סבורה שהצעתו של התובע לנתבעת קודם הגשת התביעה לפצותו אישית ולקבל עליה להקפיד מכאן ואילך במשלוח מסרונים לציבור כדין, על מנת שיימנע מהגשת תביעה ייצוגית, היא התנהלות פסולה שלא בתום לב. הדין מקנה זכאות לפיצוי אישי בסכום ניכר ללא הוכחת נזק, בגין כל הודעה והודעה, ואילו נענתה הנתבעת לדרישה לפיצוי בגין המסרונים הפרטניים, היה עניינו האישי של התובע בא אל מקומו. לצד

בית המשפט המחוזי בירושלים

30 יוני 2025

ת"צ 54871-09-20 רז המאושר ואח' נ' הקרן להצלת עם ישראל

כך, אם הייתה הנתבעת מתחייבת הנתבעת להקפיד על הוראות הדין ולהיות זהירה בהתנהלותה בעניין זה, היה גם האינטרס הציבורי יוצא נשכר. הטענה כי מדובר בסחטנות ובחוסר תום לב, לא הוכחה ואין לקבלה.

גמול ושכר טרחה

55. משנוהל ההליך עד תום, תוך שדרש מן התובעים וב"כ לא מעט השקעה, בין היתר לאור התנהלות הנתבעת, זכאים התובעים וב"כ לתגמול מן הנתבעת כדלקמן: לשלושת התובעים יחדיו ישולם גמול בסך 25,000 ₪; לב"כ התובעים ישולם גמול בסך 165,000 ₪. לשני אלו יצורף מע"מ כדין. בנוסף זכאים התובעים לשיפוי בגין הוצאות אגרה וכן ההוצאות הבאות: 6,400 ₪ + מע"מ - תשלום ל"שמיר" להפקת המידע; 350 ₪ בגין משלוח ל"שמיר"; 305 ₪ בגין משלוח מיוחד לקרית ארבע; 13,700 ₪ + מע"מ - הוצאות בגין חוות דעת מומחה והתייצבותו בבית המשפט; 6,845 ₪ - הוצאות בגין הדפסות נספחים.

הודעה לפי סעיף 25(א) (4) לחוק תובענות ייצוגיות תפורסם בשני עיתונים יומיים, לפי נוסח שיובא לאישורי עד ליום 10.7.25. העתק פסק הדין יפורסם בפנקס תובענות ייצוגיות.

ניתן היום, ד' תמוז תשפ"ה, 30 יוני 2025, בהעדר הצדדים.

תמר בזק רפפורט, שופטת, סגנית הנשיא